

Nr 430.

Av herrar Stenberg och Åqvist, *angående en omprövning i visst avseende av 1952 års upphandlingskungörelse.*

De statliga myndigheternas, kanske i första hand de affärsdrivande verkens, sätt att bedriva upphandling av varor och tjänster för statens behov har alltid varit föremål för mer eller mindre ingående diskussion. Denna diskussion har under krigsåren och närmaste tiden därefter endast förts sporadiskt, vilket väl närmast haft sin orsak i den överfulla sysselsättningen. När vi nu med en viss oro talar om sysselsättningsproblem är det naturligt om upphandlingsförfarandet åter satt liv i diskussionen.

För småindustriens del har det alltid varit av intresse att närmare skärskåda förhållandena kring den statliga upphandlingen och dess utförande i praktiken. Småindustrien är ju till sin struktur klart hemmamarknadsbetonad och kan ju endast i mindre omfattning ha möjligheter att upptaga konkurrens med utländska tillverkare på deras egen mark. Därför måste varje orders placering i utlandet följas med stort intresse av vår småindustri, som däri ofta ser ett hot mot sina egna intressen. Ett par order har under föregående år tilldragit sig särskilt stor uppmärksamhet. Vi är dock angelägna framhålla, att huvudprincipen alltid skall vara, att upphandlingen verkställas på för staten mest kostnadsbesparande sätt, oavsett om varan är av utländskt eller inhemskt fabrikat. I fall där prisskillnaden är synnerligen ringa, torde det dock vara angeläget att statsmakterna uppmärksammar detta ur flera synpunkter, bl. a. ur skattesynpunkt.

Vad som just nu aktualiserat upphandlingsfrågan är väl närmast två faktorer, nämligen sysselsättningsfrågan och tillkomsten av en ny upphandlingsförfordning (SFS 1952: 496) som trädde i kraft den 1 juli 1952. Ett studium av denna förordning ger vid handen, att några direktiv syftande till att i tider av vikande arbetstillfällen gynna den inhemska produktionen via den statliga upphandlingen icke finns. Det är förvånande att i den nya upphandlingsförfordningen uteslutits den tidigare bestämmelsen, som haft detta syfte och som utgjorde en viss garanti för svenska företag och arbetare i en vikande konjunktur. Vi tillåter oss återge vad som var stadgat i ett tillägg till den gamla upphandlingsförfordningen, nämligen följande: »... myndighet må, när upphandlingen är av beskaffenhet att kunna i avsevärdare mån medverka till uppehållande av svensk industri eller beredande av arbetstillgång inom landet giva företräde åt svensk vara... även om myndigheten skulle anse sig... (bl. a. på grund av lågt utländskt pris)... icke

vara berättigad; ägande myndigheten, där skillnaden i pris mellan svensk och utländsk vara är så stor, att myndigheten trots förberörda medgivande icke finner sig böra träffa avtal om inköp av svensk vara . . . underställa ärendet Kungl. Maj:ts prövning.» Denna bestämmelse synes vara så väl avvägd att den säkerligen kunnat kvarstå, utan att därför skapa någon olägenhet.

Med stöd av det anförda hemställas,

att riksdagen måtte besluta att i skrivelse till Kungl. Maj:t hemställa att 1952 års upphandlingskungörelse av den 1 juli 1952 måtte omprövas i här åberopat avseende.

Stockholm den 27 januari 1953.

N. Stenberg.

Gösta Åqvist.
